

Tilläggsbudget 2 till statsbudgeten för 2008

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 18 september 2008 berett bl.a. socialutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 2008/09:2 Tilläggsbudget 2 till statsbudgeten för 2008 samt de motioner som kan komma att väckas med anledning av propositionen i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Socialutskottet begränsar sitt yttrande till förslagen som rör tilläggsbudget för utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg samt motion Fi303 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkande 1 (delvis).

Utskottets överväganden

Propositionen

13:2 Bidrag för läkemedelsförmånerna (bemyndigande)

I statsbudgeten för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 21 584 000 000 kr. Något bemyndigande att ingå ekonomiska förpliktelser har inte lämnats.

I propositionen föreslås att regeringen bemyndigas att under 2008 för anslaget 13:2 Bidrag för läkemedelsförmånerna ingå en överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 65 200 000 000 kr under 2009–2011.

Ekonomisk ersättning utgår till landstingen för läkemedel inom läkemedelsförmånerna. Under 2008 ingick regeringen en ettårig överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting. Ersättningen brukar regleras i fleråriga överenskommelser. Eftersom regeringen nu avser att ingå en överenskommelse för perioden 2009–2011 bör regeringen bemyndigas att för anslaget 13:2 Bidrag för läkemedelsförmånerna ingå åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 65 200 000 000 kr under den nämnda perioden.

13:8 Sjukvård i internationella förhållanden

I statsbudgeten för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 395 159 000 kr.

Regeringen föreslår att anslaget 13:8 Sjukvård i internationella förhållanden ökas med 45 000 000 kr.

Utgifterna för sjukvård i internationella förhållanden bestäms av flera faktorer. Av betydelse är bl.a. hur många försäkrade svenskar som mottar vård inom EU och EES-området med stöd av artiklarna 49 och 50 i EG-fördraget eller med stöd av rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen. Förordningen innebär att ersättning utbetalas till andra stater för hälso- och sjukvård för svenska pensionärer bosatta i andra EU-länder. Utgifterna påverkas dessutom av hur många försäkrade svenskar som mottar vård med stöd av ingångna konventioner och hälso- och sjukvårdsavtal. Sammantaget innebär detta att utgifterna är svåra att prognostisera. De ersättningar som behöver betalas ut under 2008 bedöms inte rymmas inom anvisat anslag. Anslaget 13:8 Sjukvård i internationella förhållanden behöver därför ökas med 45 000 000 kr.

13:9 Bidrag till psykiatri

I statsbudgeten för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett ramanslag på 498 470 000 kr.

Regeringen föreslår att anslaget 13:9 Bidrag till psykiatri minskas med 825 000 kr för att bidra till finansieringen av ökningen av det under utgiftsområde 4 Rättsväsendet uppförda anslaget 4:5 Sveriges Domstolar.

Motion

I motion Fi303 av Mona Sahlin m.fl. (s) yrkande 1 (delvis) anvisas 825 000 kronor mer än regeringens förslag under anslag 13:9 Bidrag till psykiatri. Motionärerna avvisar regeringens besparing inom anslaget.

Socialutskottets ställningstagande

När det gäller regeringens förslag inom utgiftsområde 9 vill utskottet anföra följande.

I propositionen föreslår regeringen att anslaget 13:9 Bidrag till psykiatri minskas med 825 000 kr för att finansiera en ökning av det under utgiftsområde 4 Rättsväsendet uppförda anslaget 4:5 Sveriges Domstolar. Som skäl för denna omdisponering anförs att en ny vårdform inom den psykiatriska tvångsvården har trätt i kraft den 1 september 2008. I proposition 2007/08:70 Ny vårdform inom den psykiatriska tvångsvården (bet. 2007/08: SoU15, rskr. 2007/08:178) gjordes bedömningen att den nya vårdformen kommer att innebära en ökad måltillströmning till, och därmed ökade kostnader för, de allmänna förvaltningsdomstolarna. De ökade kostnaderna beräknas främst komma av möjligheterna till övergång från öppen till sluten psykiatrisk tvångsvård respektive rättspsykiatrisk vård. Dels föreslås chefsöverläkare få en möjlighet att ansöka om att vård i den nya vårdformen ska ges som sluten psykiatrisk tvångsvård respektive rättspsykiatrisk vård. Dels föreslås patienten få rätt att överklaga chefsöverläkarens beslut om att vård i den nya vårdformen åter ska ges som sluten psykiatrisk tvångsvård respektive rättspsykiatrisk vård. Även ökade kostnader för rättsliga biträden till följd av reformen kan förväntas.

En beräkning av antalet mål som kommer att tillföras de allmänna förvaltningsdomstolarna blir troligtvis osäker då det handlar om en ny lagstiftning. Utskottet har erfarit att utvecklingen kommer att följas noga och utvärderas efter hand.

Mot denna bakgrund delar utskottet regeringens bedömning beträffande omdisponering av medel till anslaget 4:5 Sveriges Domstolar. Regeringens förslag bör tillstyrkas i denna del, medan motion Fi303 (s) yrkande 1 i denna del bör avstyrkas.

Utskottet erinrar om att Socialstyrelsen under 2007 på regeringens uppdrag fördelade 150 miljoner kronor till kommuner för att förbereda och fortsätta utveckla sociala insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning inför en reform inom den psykiatriska tvångsvården. Under 2008 avsattes 75 miljoner kronor för att förstärka sociala insatser i samband med den nya vårdformen. Under 2009 och 2010 kommer 150 miljoner kronor per år att tillföras för detta ändamål (jfr prop. 2008/09:1, utgiftsområde 9, s. 34, 55 och 56).

I tilläggspropositionen föreslås vidare att regeringen bemyndigas att under 2008 för anslaget 13:2 Bidrag för läkemedelsförmånerna ingå en överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting som, inklusive tidigare gjorda åtaganden, medför behov av framtida anslag på högst 65 200 000 000 kr under 2009–2011. Utskottet anser att bemyndigandet bör tillstyrkas.

Slutligen anser utskottet att regeringens föreslagna medelsförändring under anslag 13:8 Sjukvård i internationella förhållanden bör tillstyrkas.

Stockholm den 28 oktober 2008

På socialutskottets vägnar

Kenneth Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth Johansson (c), Ylva Johansson (s), Cecilia Widegren (m), Lars U Granberg (s), Tobias Krantz (fp), Jan R Andersson (m), Lennart Axelsson (s), Chatrine Pålsson Ahlgren (kd), Margareta B Kjellin (m), Catharina Bråkenhielm (s), Thomas Nihlén (mp), Finn Bengtsson (m), Per Svedberg (s), Ann Arleklo (s), Mikael Cederbratt (m), Lennart Levi (c) och Eva Olofsson (v).

Avvikande mening

Tilläggsbudget 2 till statsbudgeten för budgetåret 2008 (s)

Ylva Johansson (s), Lars U Granberg (s), Lennart Axelsson (s), Catharina Bråkenhielm (s), Per Svedberg (s) och Ann Arleklo (s) anför:

Regeringen föreslår en minskning av anslaget 13:9 Bidrag till psykiatri med 825 000 kr för att finansiera ökningen av anslaget 4:5 Sveriges Domstolar. Vi stöder inte detta förfarande. Att minska anslaget till psykiatri är en felaktig prioritering från regeringens sida i ett läge när stora investeringar behövs inom detta område.

Vi anser att finansutskottet bör avstyrka förslaget och tillstyrka motion Fi303 (s) yrkande 1 i denna del.

Särskilt yttrande

Tilläggsbudget 2 till statsbudgeten för budgetåret 2008 (v)

Eva Olofsson (v) anför:

Vänsterpartiet avslög proposition 2007/08:70 Ny vårdform inom den psykiatriska tvångsvården som innehöll förslaget om öppen psykiatrisk tvångsvård (bet. 2007/08:SoU15). Ett minimikrav när man avser att införa en ny vårdform som innehåller tvång borde vara att man kan visa att denna metod ger resultat i form av bättre hälsa i gruppen som ska vara föremål för vården. En sådan evidens finns inte.

Beslutet om en ny lag har tagits och domstolarna behöver ett ökat finansiellt anslag till sitt arbete. Vänsterpartiet accepterar neddragningen på 825 000 kr inom anslaget 13:9 Bidrag till psykiatri samt ökningen av samma summa inom utgiftsområde 4:5 Sveriges Domstolar. Vi avser dock att följa upp hur anslaget kommer att användas eftersom vi är mycket kritiska till tvång inom öppenvård. För Vänsterpartiet är det av yttersta vikt att pengarna kommer patientgruppen till gagn på bästa sätt.